

СЕКЦІЯ 4

ЗВІТНІСТЬ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 657.37:658.1

О.О. Говоруха, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

Т.О. Євлаш, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ МІКРОПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІЗНЕС-СТРУКТУР

За сучасних умов господарювання, в період постійної трансформації економіки, досить гостро стоїть питання про достовірну фінансову звітність, як джерело інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану підприємства.

Відповідно до вимог законодавства, зокрема Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV, підприємства незалежно від їх організаційно-правової форми повинні складати фінансову звітність згідно з національними ПБО, а у визначених випадках – згідно з МСФЗ [1].

Не є виключенням і мікропідприємства, фінансова звітність яких включає в себе Баланс (форма № 1-мс) і Звіт про фінансові результати (форма №2-мс).

Строки, порядок складання та подання фінансової звітності мікропідприємства регламентується НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність», відповідно до норм якого звітність складають:

- мікропідприємства (згідно законодавства);
- підприємства, які ведуть спрощений бухоблік доходів і витрат згідно ПКУ, зокрема єдинники 3 групи);
- непідприємницькі товариства [2].

Слід зазначити, що за Законом України № 2164-VII від 05.10.2017 р. мікропідприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом з таких критеріїв:

- балансова вартість активів — до 350 тисяч євро;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 700 тисяч євро;
- середня кількість працівників — до 10 осіб [3].

За ст. 55 Господарського кодексу України (ГКУ) суб'єктами мікропідприємництва є юридичні особи — суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом НБУ [4].

При цьому слід врахувати, що визначити чи відповідає підприємство заданим критеріям можливо лише за даними річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, а змінити категорію підприємства — тільки якщо протягом двох років підряд не відповідаємо заданим критеріям.

Оскільки, нова класифікація підприємств почала діяти в 2018 році, відповідно з даними періоду підприємства себе класифікували певним чином (за даними фінансової звітності 2017 року) та до 2019 року включно не мають право змінювати категорію підприємства.

Новостворені підприємства зможуть прорахувати під критерії якого підприємства вони підпадають тільки за підсумками річної звітності за 2019 рік, відповідно звітність (квартальну) не подають, якщо навіть за підсумками року вони вийдуть на критерії малого підприємства, а не мікропідприємства.

Слід зауважити, що спрощену фінансову звітність не можуть застосовувати, підприємства, які згідно із чинним законодавством складають звітність за МСФЗ, бюджетні установи, банки.

До того ж, НП(С)БО 25 не надає підприємствам права вибору між Фінансовою звітністю малого підприємництва (ф. №1-м та №2-м) та Фінансовою звітністю мікропідприємства (ф. №1-мс та №2-мс). З цього випливає, що мікропідприємства можуть звітувати тільки за визначеними для них формами. Проте, існує виключення щодо повноформатної звітності — її складати їм дозволено.

Яку фінансову звітність : скорочену чи загальну складатиме мікропідприємство бажано прописати в наказі про облікову політику. До того ж, звернути увагу на те, що при обранні повноформатної звітності, річну фінансову звітність доведеться складати за повним комплектом (разом з примітками) та застосовувати виключно загальний План рахунків.

Річну фінансову звітність (без проміжної) мікропідприємства подають раз на рік до органів державної статистики та органів державної податкової служби до 28 лютого наступного за звітним року.

Квартальну звітність мікропідприємства не подають, що підтверджують нововведенні поправки Постанови КМУ від 17.07.19 р.

№ 625. Виключення становлять мікропідприємства – квартальні платники податку на прибуток, які повинні подавати фінансову звітність податківцям разом з декларацією з податку на прибуток; до статистики квартальну фінансову звітність їм подавати не потрібно [5].

Метою складання фінансової звітності підприємства, в тому числі і мікропідприємства є надання зовнішнім та внутрішнім користувачам повної, правдивої, неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства з метою прийняття своєчасних та обґрунтованих управлінських рішень.

Наведена у звітності інформація базується виключно на даних бухгалтерського обліку, завжди у грошовій одиниці України – гривні. Форми складають у тисячах гривень з одним десятковим знаком.

Якщо бухгалтерський облік на підприємстві веде юридична особа, яка здійснює діяльність у сфері бухгалтерського обліку (аутсорсинг бухгалтерських послуг) та/або аудиту, фінансову звітність підписують керівник підприємства, а також керівник аудиторської/бухгалтерської фірми. Дана інформація є важливою та актуальною, оскільки останнім часом спостерігається значне збільшення суб'єктів малого підприємництва, що користуються зазначеними послугами з метою мінімізації витрат та оптимізації діяльності.

Фінансову звітність можна подавати особисто, або через уповноважену на це особу; поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення; в електронній формі, з обов'язковим дотриманням вимог електронного документообігу та електронного цифрового підпису.

Список інформаційних джерел

5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 20.02.2020).

6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : наказ МФУ від 25.02.2000 р. № 39. Дата оновлення 31.05.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (дата звернення 20.02.2020).

7. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 05.10.2017 р. № 2164-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19> (дата звернення 24.02.2020).

8. Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності : Постанова КМУ від 17.07.2019 р. № 625. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/625-2019-%D0%BF> (дата звернення 24.02.2020)